

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Váš dopis ze dne / značka

1.12.2023 / 054_2023_01

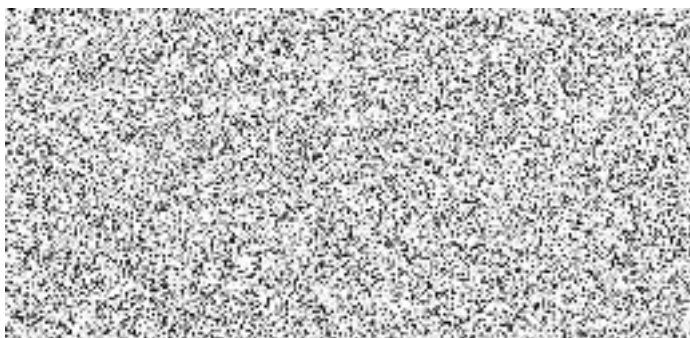
Číslo jednací

MSMT-30410/2023-2

Vyřizuje / linka

Datum 15.12.2023

Odpověď na Žádost o informace dle zákona 106/1999 Sb.

Vážený pane,

pro potřeby práce s dezinformacemi v oblasti mediálního vzdělávání lze použít například definici, kterou lze nalézt na webu e-bezpečí.cz, kterou spravují experti v oblasti mediální gramotnosti z Palackého Univerzity v Olomouci.

Dezinformace jsou úmyslně lživé a klamavé informace, které se snaží cíleně ovlivnit náš vlastní úsudek, jejich šíření má ale vliv na celou společnost. Dezinformace se snaží vyvolat dojem, že jsou pravdivé a důvěryhodné, přestože to tak není. U dezinformací je zřetelný úmysl – dezinformace jsou tvořeny a šířeny úmyslně, a to z různých důvodů:

- 1. Finanční důvody – šířitelé dezinformací často vybírají od svých sledujících různé druhy finančních příspěvků určených na fiktivní “odhalování pravdy”, případně se šířením snaží zvýšit návštěvnost svých webových stránek, aby profitovali z reklamy.*
- 2. Politické důvody – dezinformace a jejich šíření bývá běžnou součástí politiky, řada politiků (včetně prezidenta či premiéra) cíleně šíří dezinformace o svých politických oponentech s cílem zdiskreditovat je a snížit jejich šance uspět ve volbách, pomocí dezinformací také velmi často komunikují se svými voliči.*
- 3. Jde o součást vlivových operací vedených často ze zahraničí (tzv. hybridní válka) - dezinformace byly vždy součástí nejrůznějších vojenských konfliktů a existovaly dávno před příchodem moderních komunikačních nástrojů, z historie můžeme uvést například příklady protinapoleonské propagandy, britské a německé propagandy v době světových válek, komunistické propagandy (viz např. dezinformace o “americkém broukovi” šířeném na území naší země), v současnosti pak na našem území můžeme hovořit např. o proruské propagandě (viz každoroční zprávy BIS).*

tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po - Pá 7:30 - 15:30

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

4. Šíření je způsobeno např. kognitivními zkresleními, různými druhy informačních poruch a chyb - dezinformace např. šíříme proto, protože je zveřejnila známá osobnost, které věříme a která "by nám přece nelhala" (např. známý zpěvák, herec, známý politiky či jiná celebrita) (tzv. authority bias), dezinformace šíříme proto, že je šíří všichni ostatní v naší oblíbené skupině (viz tzv. konfirmační zkreslení a tzv. komnata ozvěn) apod. Zde se však dostáváme na hranu termínu dezinformace a dostáváme se spíše k termínu misinformace.

Je důležité podotknout, že vzdělávat o tématu dezinformací je třeba v kontextu rozvoje kognitivních dovedností – k čemuž patří rozvoj schopnosti reflexe a sebereflexe nebo schopnost analyzovat informace a být si vědom rozličných typů zkreslení, které často nevědomě aplikujeme ve styku s médii.

S pozdravem

**Mgr. Ludmila
Třeštková**

Digitálně podepsal Mgr.
Ludmila Třeštková
Datum: 2023.12.15 15:42:08
+01'00'

Mgr. Ludmila Třeštková

pověřená ředitelka Odboru vzdělávací politiky

tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po - Pá 7:30 - 15:30

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz